

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Факультет української філології, культури і мистецтва
Кафедра української літератури, компаративістики і грінченкознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

01

2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПАРАДИГМИ ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ ІМПЛІКАЦІЙ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ

ПСИХОПОЕТИКА

для студентів

спеціальностей

спеціалізації
рівня вищої освіти
освітньої програми

029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

035 Філологія

035.01 Українська мова та література
другого (магістерського)

035/029.00.01 Біографістика і текстологія

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Код ЄДРПОУ 45307965	
Програма № <u>3143/25</u>	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
<u>Жильцов</u> (підпис)	<u>Жильцов</u> (прізвище, ініціали)
«30»	01 2025 р.

Київ — 2025

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання		
	денна		
Вид дисципліни	Обов'язкова		
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська		
Загальний обсяг кредитів/годин	6/180		
Курс	1	2	
Семестр	2	3	
Кількість змістових модулів з розподілом	2	1	
Обсяг кредитів	2	2	2
Обсяг годин, зокрема:	60	60	60
Аудиторні	16	16	16
Модульний контроль	4	4	4
Самостійна робота	40	40	40
Форма семестрового контролю	Залік		Залік

Змістовий модуль «ПСИХОПОЕТИКА»

Вид дисципліни	Обов'язкова		
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська		
Курс	1		
Семестр	2		
Обсяг кредитів	2		
Обсяг годин, зокрема:	60		
Аудиторні	16		
Модульний контроль	4		
Самостійна робота	40		
Форма семестрового контролю	Залік		

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: сформувати в студентів уявлення про психопоетику як модель психосвіту митця; ознайомити із сучасними літературознавчими техніками реконструкції психосвіту митця.

Завдання (ЗК-1, 2, 3, 5, ФК-2, 7, 8, 9, 10, 11):

- здатність застосовувати технології та процедури аналітико-синтетичного опрацювання наукової інформації;
- здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку українського і світового літературознавства;
- здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення біографістики і текстології;

- здатність здійснювати науковий аналіз і структурування біографічного, мовного, мовленнєвого і літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів;
- здатність вільно користуватися спеціальною технологією в обраній галузі дослідження;
- здатність інтерпретувати інформаційні та філологічні явища і процеси та формувати професійну світоглядну позицію.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ЗМІСТОВИМ МОДУЛЕМ ДИСЦИПЛІНИ

Після опанування змістовим модулем дисципліни студент має (ПРН-2, 4, 6, 10, 11, 13, 14, 17):

- упевнено володіти державною мовою для реалізації письмової та усної комунікації та досягнення запланованого прагматичного результату, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; використовувати прикладні соціокомунікативні технології для ефективного спілкування на професійному, науковому і соціальному рівнях на засадах толерантності, діалогу і співробітництва; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами;
- володіти культурою мислення, вміти узагальнювати, аналізувати і синтезувати інформацію, зокрема наукову в діяльності, пов'язаній із її пошуком, накопиченням, зберіганням та використанням;
- збирати, систематизувати, інтерпретувати і науково аналізувати біографічний, мовний, мовленнєвий і літературний матеріал з урахуванням доцільних методологічних принципів, підходів і методів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних;
- створювати, аналізувати, інтерпретувати і редагувати тексти різних стилів і жанрів;
- планувати, організовувати, здійснювати дослідження та/або інноваційні розробки, презентувати їх результати науковій спільноті в наукових публікаціях чи виступах на конференціях, круглих столах, семінарах тощо;
- дотримуватися правил академічної доброчесності;
- оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

4. СТРУКТУРА ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин за видами робіт					Самостійна
			Аудиторна					
			Лекції	Семинари	Практичні	Лаборат.	Індивід.	
Змістовий модуль 1. Психопоетика: від структури до змісту								
	1. Психопоетика як теоретична модель психосвіту митця	7	2				5	
	2. Реконструкція психоструктури письменника	7		2			5	
	3. Психосвіт митця в епістолярній спадщині	7			2		5	
	4. Психопортрет митця в его-документах	7			2		5	
	Модульний контроль	2						
	<i>Разом</i>	30	2	2		4	20	
Змістовий модуль 2. Психопоетика: наукові і художні практики								
	5. Техніка психопоетичного аналізу	7	2				5	
	6. Літературознавча есеїстика у вимірі психопоетики	7		2			5	
	7. Психопоетика драматургії Лесі Українки	7			2		5	
	8. Психопоетика сучасної української новелістики	7			2		5	
	Модульний контроль	2						
	<i>Разом</i>	30	2	2		4	20	
	<i>Усього</i>	60	4	4		8	40	

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 ПСИХОПОЕТИКА: ВІД СТРУКТУРИ ДО ЗМІСТУ

Тема 1. Психопоетика як теоретична модель психосвіту митця

Категорія «особистість» у психології: динаміка дефініцій. Категорія «особистість» у літературознавстві. Параметри особистості. Естетизація особистості митця: «У полі зору біографа мають бути й біографія почуттів, психологічний портрет письменника» (В. Смілянська). Концепція психопоетики проф. С. Михиди.

Тема 2. Реконструкція психоструктури письменника

Дитинство: травми і досвіди. Темперамент і його вплив на письменницьку майстерність. Структура характеру особистості й грані ідентичності.

Тема 3-4. Психосвіт митця в епістолярній спадщині.

Психопортрет митця в его-документах

Студенти разом із викладачем обирають постать митця (вибір залежить від наукових вподобань і потреб студентів) і здійснюють аналіз епістолярію, автобіографій, щоденників, мемуарів, подорожніх нотаток тощо з метою реконструкції психоструктури письменника (перевіряють, уточнюють дієвість методики із теми 2).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

ПСИХОПОЕТИКА: НАУКОВІ І ХУДОЖНІ ПРАКТИКИ

Тема 5. Техніка психопоетикального аналізу

Методика І. Скляр. Форми психологічного зображення: пряма, опосередкована, сумарно-означальна. Авторська психологічна розповідь. Внутрішнє життя персонажа. Внутрішні монологи: структур, художні функції.

Тема 6. Літературознавча есеїстика у вимірі психопоетики

Навчальний матеріал: Зборовська Н. Моя Леся Українка : есе. Тернопіль, 2002; Кононенко Є. Леся Українка. Драма усвідомлення Тіні : есе. Львів, 2023.

В обраних есе студенти досліджують дієвість психоаналізу і, як наслідок, творення образу Лесі Українки.

Тема 7-8. Психопоетика драматургії Лесі Українки.

Психопоетика сучасної української новелістики

Студенти разом із викладачем обирають п'єсу Лесі Українки / новелу сучасного автора (вибір залежить від наукових вподобань і потреб студентів) і здійснюють аналіз психопоетики (перевіряють, уточнюють дієвість методики аналізу із теми 5).

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-ть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1
Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10
Відвідування лабораторних занять	1	2	2	2	2
Робота на лабораторних заняттях	10	2	20	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
	<i>Разом</i>		64		64
Максимальна кількість балів: 128					
Розрахунок коефіцієнта: $128 : 50 = 2,56$					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії їх оцінювання

Теми 1–4

Порядок виконання

Студенти опрацьовують видання: Володимир Винниченко: таємниці кохання. Хронологія інтимів : документальна розповідь. Київ : Ярославів Вал, 2013. 256 с.

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка роботи — 5 балів. Оцінюватимуться повнота опрацювання видання.

Теми 5–8

Порядок виконання

На основі опрацьованого видання сформувані 5–7 тез, які б відображали психосвіт Володимира Винниченка.

Вимоги до оформлення

Підготуйте презентацію ваших спостережень та приготуйтеся захищати їх під час модульного контролю.

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка роботи — 5 балів. Оцінюватимуться чіткість і аргументованість тверджень.

2. Максимальна оцінка презентації-захисту — 25 балів (у якості модульного контролю). Оцінюватимуться продемонстровані риторичні навички, взаємодія з аудиторією, відповіді на питання.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль 1

Захистіть свої тези з тем 1–8.

Критерії оцінювання

Максимальна оцінка — 25 балів. Оцінюватимуться продемонстровані риторичні навички, взаємодія з аудиторією, відповіді на питання.

Модульний контроль 2

Написати есе на тему: «Епістолярна спадщина: можливості реконструкції психосвіту митця».

Критерії оцінювання

Максимальна оцінка — 25 балів. при оцінюванні виконаних самостійних робіт основна увага буде звертатися на знання методології аналізу (10 б.), вправне користування базовими літературознавчими термінами (5 б.), повноту відповідей (5 б.), уміння обґрунтувати свою думку (5 б.).

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку за сумою балів.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за столальною шкалою	Значення оцінки
A	100–90 балів	Відмінно – відмінний рівень знань / умінь / навичок в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82–89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань / умінь / навичок в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75–81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань / умінь / навичок з незначною кількістю помилок
D	69–74 балів	Задовільно – посередній рівень знань / умінь / навичок із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60–68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань / умінь / навичок
FX	35–59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1–34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА ДИСЦИПЛІНИ «Парадигми літературознавчих імплікацій» ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ «Психопоетика»

Разом: 60 год.: лекції – 4 год., семінарські заняття – 4 год., лабораторні заняття – 8 год.
самостійна робота – 40 год., модульний контроль – 4 год.

Модуль	Змістовий модуль 1 Психопоетика: від структури до змісту (64 б.)		Змістовий модуль 2 Психопоетика: наукові і художні практики (64 б.)	
Теми лекцій	Психопоетика як теоретична модель психосвіту митця (1 б.)		Техніка психопоетичного аналізу (1 б.)	
Теми семінарських занять	Реконструкція психоструктури письменника (11 б.)		Літературознавча есеїстика у вимірі психопоетики (11 б.)	
Теми лабораторних занять	Психосвіт митця в епістолярній спадщині (11 б.)	Психопортрет митця в еґо-документах (11 б.)	Психопоетика драматургії Лесі Українки (11 б.)	Психопоетика сучасної української новелістики (11 б.)
Самостійна робота	Самостійна робота 1 (5 б.)		Самостійна робота 2 (5 б.)	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 б.)		Модульна контрольна робота 2 (25 б.)	
Підсумковий контроль	Залік			

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні

1. Даценко Я. Психопоетика творчості Григора Тютюнника : дис. ... канд. філол. наук. Кропивницький, 2019. 214 с.
2. Зборовська Н. Код української літератури: Проект психоісторії новітньої української літератури: [монографія]. К. : Академвидав, 2006. 498с.
3. Зборовська Н. Психоаналіз і літературознавство. К. : Академвидав, 2003. 392 с.
4. Кононенко Є. Леся Українка. Драма усвідомлення Тіні. Львів: Видавництво Анетти Антоненко, 2023. 144 с.
5. Левченко Г. Зачарована казка життя Ольги Кобилянської : монографія. Київ, 2008. 224 с.
6. Михида С. Психопоетика українського модерну: Проблема реконструкції особистості письменника : [монографія]. Кіровоград : «ПоліграфТерція», 2012. 352 с.
7. Печарський А. Психоаналітична парадигма української прози першої третини ХХ ст. : автореф. дис. д-ра філол. наук. Львівський національний університет ім. І. Франка. Львів, 2011. 40 с.
8. Скляр І. О. Психопоетика творчості Валер'яна Підмогильного : автореф. дис. канд. філол. наук. Харків, 2012. 20 с.

Додаткові джерела

1. Вертипорох О. Психопоетика роману Михайла Бриниха «Хліб із хрящами». *Літературознавство. Фольклористика. Культурологія*. 2015. Вип. 18–20. С. 425–435.
2. Вірченко Т. Література у вимірах мета (на матеріалі есеїстики Григорія Штоня). *Синopsis: текст, контекст, медіа*. 2022. № 28 (3). С. 119–124.
3. Вірченко Т. Відповідальність і покликання як життєва стратегія (за епістолярієм Лесі Українки). *Літературний процес: методології, імена, тенденції*. 2022. Вип. 19. С. 26–32.
4. Вірченко Т. «Синя книжечка» Василя Стефаника: поетика серіальності / мозаїчності. *Синopsis: текст, контекст, медіа*. 2021. № 27 (3). С. 136–140.
5. Даниленко В. Танець над прірвою: смерть Григора Тютюнника в дзеркалі аналітичної психології. *Слово і час*. 2011. №12. С. 31–34.
6. Зборовська Н. Моя Леся Українка. Тернопіль : Джура, 2022. 228 с.
7. Козлов А. Психіка письменника і персонажів як основа визначення психопоетики, ментальності і духовності твору (замість вступу). *Літератури світу: поетика, ментальність і духовність*. 2013. Вип. 1. С. 5–13.
8. Козлов А. Психопоетика «Автобіографії (за 65 років)» М. Л. Кропивницького. *УМЛШ*. 2010. №7. С. 20–22. 131.
9. Пархета Я. Психопортрет Григора Тютюнника: кореляція психосоматики і характеру. *Волинь філологічна: текст і контекст. Аналіз та інтерпретація тексту*. Луцьк, 2015. С. 204 – 214.